

Byggsikt AB
Mjölbyvägen 48
599 31 Ödeshög
Sverige

Remissyttrande

Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Dokumentet skapat: 2023-08-25
Senast reviderat: 2023-09-12, version 1

Ödeshög, den 12 september 2023,

Hej!

Som yttrande rörande Boverkets remiss med diarienummer 31/2022, önskar Byggsikt AB framföra följande kommentarer.

Sammanfattningsvis avstyrks förslaget som det ser ut i nuläget och upplägget med det nya regelverket är olämpligt. Just det aktuella förslaget med nya brandskyddsregler är dock mer genomarbetat än övriga förslag och skulle enkelt kunna omarbetas till ett fungerande regelverk.

Om reglerna införs bör det inte ske i form av flera separata regelverk, utan i ett samlat dokument på samma sätt som BBR. Fler av de tidigare allmänna råden bör också ändras till krav och man bör använda tillfället att reglerna ändras till viss skärpning av regler som inte längre är tillräckliga. Förslaget innehåller också vissa kravlättnader som är olämpliga. Att ta bort brandcellskravet för öppna garage är helt olämpligt med tanke på den ökade omfattningen av bilbränder på grund av elbilsladdare.

Generella kommentarer

Generellt är det bra att Boverket ser över regelverket som finns, men den förenklingen som är målet med ändringarna är inte vad som kommer att uppnås om reglerna införs. BBR har fungerat tillräckligt bra och är inarbetat i byggbranschen i Sverige. Om ändringarna införs på samma sätt som förslagen som nu ligger är risken stor att fler byggtekniska frågor kommer att behöva avgöras av domstolarna och att mindre seriösa byggherrar och entreprenörer utnyttjar osäkerheterna till att bygga sämre byggnader än dem som tar reglerna på allvar.

Som det framförs av Boverket har det kanske varit för långtgående gränsdragning när de allmänna råden i BBR har tolkats som indirekta krav. Fördelen med det har däremot varit att privatpersoner, små byggföretag, m.fl, lätt har kunnat se en lämplig lösning som kommer att godtas av kontrollansvariga, besiktningspersoner och av kommunernas byggnadsnämnder. Det har aldrig funnits något direkt hinder till att komma med egna lösningar på kraven.

Detta har varit väldigt tydligt när det gäller brandskyddsreglerna och i förslaget görs en stor del av de tidigare råden om till krav, vilket är positivt. Att flytta den analytiska dimensioneringen till standarder gör däremot att steget till att göra en analytisk dimensionering blir ännu högre än idag och de nya kraven riskerar därför att bli en inlåsning till byggreglerna för många byggherrar. Förslagen från SIS på standarder var också i princip direkta kopior på tidigare BBRAD och ändringen skulle därför i nuläget bli aningen meningslös.

De allmänna råden som tas bort har däremot varit värdefulla för förståelsen av reglerna och utan dem kommer det att uppstå tolkningssvårigheter.

Byggsikt AB
Mjölbyvägen 48
599 31 Ödeshög

Organisationsnummer: 559253-7772
VAT-nummer: SE559253777201
Bankgironummer: 5489-2252

Hemsida: <https://byggsikt.se/>
E-post: kontakt@byggsikt.se
Telefon: 0144-101 44

Om reglerna införs som förslaget, kommer det ju självklart att komma standarder och branschlösningar som kan användas av dem som inte klarar av att göra egna riskanalyser utifrån regelverken. Risken med detta är däremot att man tar bort ännu mer än de enskilda byggherrarnas friheter i byggandet och att de större byggkoncernerna får styra vad reglerna blir i praktiken.

Som exempel på det kan vi titta på när SIS hade en remiss gällande ändrad standard för tillgänglighet i bostäder som en tänkt ersättare till SS 914221. Boverket ansåg då i sitt remissvar att standarden hade för långt gående krav och många andra höll med. Om reglerna ändras kan det bli den typen av standarder som tar över helt och kravbilderna blir då högre för majoriteten av byggherrarna som inte har någon möjlighet att övertyga en kommun om att man faktiskt uppfyller kraven på egen hand. Om de större byggföretagen anser att kraven är för hårda har de lättare möjlighet att komma med egna lösningar.

Ett annat exempel är de branschstandarder som idag används för tätskikt i våtrum. Dagens byggregler säger egentligen inte något idag om att tätskikten ska utföras av certifierade personer enligt en branschstandard. Försäkringsbolagen har däremot indirekt gjort det till ett krav och en stor del av byggnadsnämnderna har också följt efter med krav på den typen av intyg utan att det finns lagstöd för det.

Att det har skett behöver nödvändigtvis inte bara vara en dålig sak, eftersom många av de tidigare oseriösa våtrumföretagen nu inte finns kvar. Det har däremot skapat en situation där det blir svårt för nya företag att komma igång och svårt för privatpersoner att renovera sina våtrum själva. Med de föreslagna byggreglerna är risken överhängande att liknande "krav" kommer att komma inom fler områden och ytterligare förskjuta projekteringen och byggandet till de större företagen i branschen.

Sättet reglerna läggs upp på ökar kraven på de kontrollansvariga och tidpunkten för det tänkta införandet är då lite olämplig när så många andra ändringar görs samtidigt. Många kontrollansvariga är i pensionsåldern och har redan signalerat att de vill sluta med tanke på de ökade kraven som kommit på riskanalyser och ordentliga kontrollplaner. Detta är en stor ändring i mångas arbetssätt, men något som sker helt inom ramen för det nu gällande regelverket. Med ytterligare krav på fördjupade riskanalyser genom ett nytt regelverk är risken stor att det uppstår en brist på kontrollansvariga.

Även byggnadsnämnderna kommer att behöva en kompetensförstärkning och läget är olyckligt även där, då det i många kommuner redan idag har varit svårt att hitta personal.

Samtidigt är det också ännu fler nya krav på gång inom byggbranschen, med förslag på gränsvärden för klimatdeklarationer, ökade krav på digitalisering, certifierade byggprojekteringsföretag, krav på individuell mätning, ökade krav på energiprestanda och förslag på stora ändringar i plan- och bygglagen. Det är inte rimligt att allt ska ske samtidigt i en så långsam bransch som byggbranschen är utan det måste finnas åtminstone ett 10-årsperspektiv där det blir tydligt vad som kommer att krävas och när.

Att i det längre perspektivet införa nya regler och få en samordning kring de olika nya kraven vore kanske inte fel, men det bör då ske i rätt ordning: att plan- och bygglagen ändras först, att det fastställs vilka skärpningar av regelverken som ska göras, att det finns accepterade förslag på standarder för projektering och utförande först. Först efter det bör byggreglerna ändras så att de inte känns begränsande.

Struktur på nya regelverket

Med det sagt, är risken ändå stor att Boverket väljer att gå vidare med förslaget och det vore då önskvärt om det ändå kunde läggas upp på ett mer strukturerat sätt än 8-10 olika föreskrifter med olika namn. Byggreglerna i BBR har visserligen varit uppdelade i kapitel med tydliga inriktningar, men det finns ändå ett visst överlapp och om reglerna delas upp i flera föreskrifter är risken stor att de överlappen missas.

Att ha ett samlat regelverk med de olika ingående delarna i kapitel eller avsnitt ger en tydligare struktur och det är lätt att hänvisa till andra delar utan att det blir ett separat regelverk som kanske uppdateras vid olika tillfällen. Redan nu verkar många missa krav i EKS som har koppling till BBR och flera separata regelverk ökar komplexiteten ännu mer.

Det nu aktuella förslaget är uppdelat i avdelningar, vilket inte förslaget om krav på säkerhet vid användning av byggnader är. Om förslaget ändå införs i form av separata regelverk bör det göras på ett konsekvent sätt i alla föreskrifter.

Kommentarer på delar i förslaget

I det aktuella förslaget finns det även en del detaljer som borde ses över om de trots allt ska införas. Det handlar främst om förtydliganden och att fler tidigare råd görs om till krav. Det finns även en del otydligheter sedan tidigare som det vore ett bra läge att rätta till nu. Man bör samtidigt se över om reglerna är tillräckligt aktuella i dagens samhälle eller om det är bra läge för regelskärpningar.

Kommentarerna görs i den ordningen de finns i förslaget:

- 1 kap. 1 § bör förtydligas med att det bara gäller byggnader och inte övriga byggnadsverk om så är tanken som det verkar. Med tanke på att reglerna inte är så precisa i förslaget vore det däremot ett lämpligt läge att säga att kraven ska gälla byggnadsverk och inte bara byggnader då det funnits oklarheter kring kraven för byggnadsverk som inte är byggnader.
- 1 kap. 4 § saknar vissa definitioner som kan vara lämpligt att ta med, som t.ex. uterum. Uppdelningen av utrymningsväg i flera termer i regelverket öppnar upp för fler missförstånd och det är otydligt om det krävs för att reglerna ska fungera.
- 1 kap. 7 §: Formuleringen kan tolkas som en skärpning även om det inte verkar som att det var tanken. Med aktuell formulering kan det innebära begränsningar för återanvändning av produkter och att tillverka egna. Vid ändringar kan det t.ex. vara vanligt att använda gamla dörrar eller att specialbygga nya fönster i gammal stil för att anpassa huset till kulturvärdena.
- 1 kap. 12 §: Det allmänna rådet går emot principerna som gjorts i de nya regelverken generellt. Så länge det inte hänvisas till några andra standarder i övrigt så bör det inte pekas på en standard i det här läget. Standarden i rådet blir troligen den som skulle användas, men för att vara konsekvent så ska branschen komma fram till det på egen hand.
- 1 kap. 13 §: Ändringar kan medföra negativa földeffekter på andra delar än med hänsyn till hygien, hälsa och miljö, eller kulturvärdena och bestämmelsen behöver därför skärpas till att gälla fler områden. När exempelvis tillgängligheten ligger i ett annat regelverk blir kopplingen till de reglerna för otydliga för att förstå. Som tidigare sagts hade det varit lämpligare att ha ett samlat regelverk där reglerna har koppling till varandra.
- 1 kap. 15 § borde inte tillåta att välja kontroll i den färdiga byggnaden som metod, eftersom det inte är möjligt att kontrollera inbyggda produkter i efterhand. En besiktning kan göras i äldre byggnader för att undersöka statusen, men det vore olämpligt att ta bort byggherrens ansvar att genomföra mottagningskontroller genom bestämmelsen.
- 1 kap. 20 § har en begränsning till lov- eller anmälningsplikt. Begränsningen genom plan- och byggförordningen innebär att det bara är väsentliga ändringar av brandskyddet som kräver en anmälan och även mindre ändringar än så kan i vissa lägen vara bra att dokumentera. Begränsningen till att det inte krävs om det är uppenbart obehövt borde därför räcka.
- 2 kap. 4 § borde kunna läggas in i 1 kap. 4 §.

- 2 kap. 5 §: Byggnadsklasserna ändras inte så väsentligt att de behöver byta namn och Br0 o.s.v. kan underlätta framtida förståelsen av gamla handlingar. Att lägga byggnader med flera källarplan i byggnadsklass 0 generellt kan vara lite väl inskränkande, speciellt om det är så att det är t.ex. driftutrymmen där ett fåtal personer vistas vid enstaka tillfällen.
- 2 kap. 31–34 §§ m.fl: att lämna råd kvar i reglerna med hänvisning till standarder och liknande är inte konsekvent jämfört med att övriga motsvarande råd tas bort. Det kan införas ett krav på t.ex. tillförlitligheten och så får branschen komma fram till att man använder standarderna ändå.
- 2 kap. 34 § kan läggas in i 1 kap. 4 §.
- 2 kap. 36 § behöver förtydligas om 60 m² avser golvarea. Kravet är också en skärpning utifrån att 60 m² bara gällde verksamhetsklass 5A tidigare enligt BBR och det bör övervägas om det är relevant att kravet ska gälla generellt eller om det kan tänkas vara lite mer flexibelt för bostäder.
- 3 kap. 7 §, andra stycket kan bli förvirrande och riskera bli missförstånd eftersom bestämmelserna som det hänvisas till kan ses som tillräckligt för att gå över 3 kap. 7 §.
- 3 kap. 9–20 § är upplagt på ett ologiskt sett som kan leda till missförstånd och feltolkningar. T.ex. kan det läsas som att 14 § går över 9 § för bostadshus i byggnadsklass 2. Formuleringen "i huvudsystemet" och "som tillhör huvudsystemet" är också olika. Klassificeringsperioderna är inte heller definierade i förslaget eller hänvisade till standarden.
- 5 kap. 21 §: begränsningen till att bara invändiga garage ska vara egna brandceller är inte tillräckligt analyserad. En carport skulle alltså kunna bli placerad precis utanför ett sovrumsfönster där en brand snabbt skulle kunna utvecklas så att de sovande inte hinner ta sig ut. Det går inte att jämföra med att en bil kan parkeras utanför fönstret, då det inte är reglerat i byggreglerna även om det också kan vara olämpligt. Ett tak över en carport håller också kvar lågor och rök på ett annat sätt än en parkering i det fria.

Ett öppet garage har inte heller någon storleksbegränsning och skulle därför kunna vara ett stort parkeringshus som hamnar i samma brandcell som något annat, vilket kan vara olämpligt.

Om det ska finnas ett undantag för carportar är det lämpligare att hålla det till småhus, genom att t.ex. gå på ytorna enligt 6 kap. 7 § om tillåtna oklassade delar och ändra det till att även öppna väggar kan vara t.ex. 4 m² inom det avståndsintervallet.

- 5 kap. 30 § är inte tillräckligt tydlig om det t.ex. ska vara EI 60 mellan bostad och bostad, eller om det även ska gälla mellan bostad och boendeförråd/garage som hör till bostaden.
- 5 kap. 31 § är visserligen motsvarande de tidigare bestämmelserna, men det blir en plötslig skillnad mellan 2,0 och 5,0 meter mellan 59 och 60°. En mer flytande gräns utan att behöva göra en analytisk dimensionering är önskvärt.
- 5 kap. 32 § gällande "in till en konstruktion" kan ses som en regelskärpning, vilket kanske inte har varit tanken. Om takkonstruktionen ligger på en vind till samma brandcell så borde de generella kraven på stommens bärförmåga vid brand räcka.
- 5 kap. 33 § tappar sin koppling till skydd mot brandspridning mellan byggnader som finns idag genom rådet i BBR 5:62 och det bör hanteras på något sätt i 6 kap.
- 5 kap. 35 §, uterum behöver definieras i författningstexten.
- 6 kap. 7 §: Ändra från "ytor" till "ytor eller öppningar" för att möjliggöra öppna byggnadsdelar, t.ex. verandor och carportar. Att minska till 4 m² generellt istället för att dörrar tidigare var

undantagna är också en regelskärpning som kommer att påverka många småhusbyggare där man har garageportar vända mot bostadshusets fasader. Att ytorna och avstånden saknar decimaler gör att det är otydligt vad som gäller, men det finns samtidigt en stor klumpighet i bestämmelsen sedan tidigare och det bör analyseras om det kan vara möjligt med en mer flytande gräns på antalet öppningar utan att det krävs en analytisk dimensionering. Brandspridningsrisken borde t.ex. inte vara exakt densamma på 5,2 meter och 7,8 meter.

- 6 kap. 8 § är ytterst olämplig för bostadshus då det saknas krav på uppkoppling mellan brandvarnare mellan olika byggnader och kan vara olämplig även i många andra fall och bestämmelsen behöver analyseras mer innan den införs. En brand i t.ex. en carport eller en komplementbyggnad med gästrum kan bli omfattande innan den upptäcks och då påverka utrymnings säkerheten för dem som sover i bostadshuset. Som tidigare nämnts är det också olämpligt att carportar tillåts vara inom samma brandcell.
- 6 kap 11 § saknar koppling till brandspridning från lägre tak på andra byggnader. Om byggreglerna bara reglerar skydd mot brandspridning mellan fasader blir det möjligt att bygga olämpliga hus i tätbebyggda områden.
- 7 kap. 12 §, m.fl: Att ha tillgång till en utrymningsväg "inom verksamheten" kan ses som en enorm sänkning av kravnivån jämfört med att det idag är "utrymmen", vilket även det är otydligt. Brandceller bör vara stora utrymmet som det ska handla om och kanske i vissa lägen även rum.
- 7 kap. 18 §: Att skriva in att riktningförändringarna ska vara rätvinkliga som ett krav är en skärpning med tanke på att planlösning i vinklade hus och inredningen i t.ex. lager kan göra att rätvinkliga riktningförändringar är omöjliga. Att behöva göra en analytisk dimensionering i de lägena är överdrivet.
- 7 kap. 32 §: Undantaget för platser där enstaka personer vistas tillfälligt är olämpligt. I dessa lägen kan man anta att personerna har sämre lokalkännedom och det kanske går att se det som att man kan återvända under samma förutsättningar som man kom in genom dörren, t.ex. med att man har nyckel. Den typen av dörrar som inte har möjlighet att återvända bör också skyltas med t.ex. "Varning! Återvändande efter utrymning är inte möjlig."
- 7 kap. 44 §: Övriga utrymmen där det kan förekomma sovande personer, som vilrum och liknande i t.ex. verksamhetsklass 1 bör ha krav på brandlarm eller brandvarnare beroende på omfattning av utrymningen. Även gångavstånden för utrymning och tillgången till utrymningsmöjligheter bör ses över i den typen av lokaler.
- 9 kap. 1 §: Avsteg från kraven kan medföra konsekvenser för andra byggregler, men bestämmelsen hänvisar i princip bara till brandskyddet.
- 9 kap. 4 § kan behöva skärpas beroende på hur syftet med bestämmelsen är tänkt. Både en bostad och en förskola kan ha motsvarande krav gällande en viss detalj och om man då bygger om en gammal bostad till förskola så uppfyller den inte dagens krav, men de kraven som gällde för bostaden när den byggdes. Att då inte behöva åtgärda dessa brister kan bli en negativ effekt av bestämmelsen.
- 9 kap. 7 § ger mer en känsla av att det fortfarande är ett råd, men riskerar att bli för långt gående när det blir ett krav. Det kan också vara osäkert om Boverket har rätt att skriva om detta till en föreskrift då det inte är helt entydigt utifrån lagstiftningen och bör därför utredas närmare.
- 10 kap. 3 § bör även ta upp brandvarnare.

Med vänliga hälsningar

Oscar Hedvall
Arkitektingenjör